

„Azt mondják, aki Nápolyba érkezik, kétszer sír: először, amikor megérkezik – és másodszor, amikor el kell búcsúznia a várostól.”

Elsőre talán túlzásnak hangzik, mégis, mire a félévem végére értem, rájöttem: ebben a mondatban benne van minden, ami az Erasmust Nápolyban körülírja. Azért választottam ezt a várost, mert valami egészen mást kerestem mind a tanulmányaim mind a hétköznapi élet területén. Joghallgatóként a strukturált gondolkodáshoz szokva vonzott a kihívás: hogyan boldogulok egy olyan helyen, ahol sok minden kevésbé kiszámítható? Ez a beszámoló nemcsak a személyes történetem arról, hogyan lett egy ismeretlen városból otthon, hanem gyakorlati segédlet is azoknak, akik most gondolkodnak azon, hogy ide jöjjenek

1. Tanulmányok – Egyetem, tárgyak, rendszer, vizsgák

Mielőtt rátérnék a szakon belüli tárgyakra, szeretnék külön kiemelni egy lehetőséget, amit **mindenképp érdemes kihasználni**: ez az **olasz nyelvi kurzus**, amit az egyetem a szemeszter elején hirdet meg Erasmus-hallgatóknak. A tanfolyam **ingyenes**, összesen **50 órás**, és szintfelmérő után kerülhetsz be a hozzád illő csoportba teljesen kezdőtől haladóig. Bár **nem jár érte kredit**, a nyelvtanfolyam mégis nagyban megkönnyíti a beilleszkedést, és az órák hangulata is nagyon támogató, gyakorlatorientált. Hasznos tudni, hogy **Nápolyban sokan csak korlátozottan beszélnek angolul**, még egyetemi környezetben is, de ez nem jelent akadályt: az emberek általában nagyon nyitottak és segítőkészek, így akár néhány olasz szóval is sokkal könnyebben boldogul az ember. Ráadásul már az is számít, ha próbálkozol, ezt mindig nagyra értékeli.

Az Erasmus-félévemet a **Università degli Studi di Napoli Federico II** jogi karán töltöttem, ez Európa egyik legrégebbi egyeteme. Összesen öt kurzust vettem fel, és mindegyik hasznos volt a jogi látóköröm bővítése szempontjából.

Íme a „top 5”:

1. **Clinical Legal Training** – Ezt mindenképp ajánlom! A tantárgy célja, hogy gyakorlati példákon keresztül fejlessze a hallgatók jogalkalmazási készségeit, különösen emberi jogi témákban. Tényleges ügyeket elemzünk, és a kurzus során a hallgatók jogi dokumentumokat készítenek, jogi tanácsokat fogalmaznak meg – mindezt gyakran valós eseteken alapulva. Nagyon gyakorlatias, gondolkodtató, és egy nemzetközi szemléletű oktatási forma.
2. **Roman and Byzantine Law** – Bevallom, először csak extra kreditek miatt vettem fel, de aztán teljesen lenyűgözött. Az oktató, Valerio Massimo Minale annyira lelkes és inspiráló, hogy az órák nemcsak történelmileg, de intellektuálisan is izgalmasak voltak.
3. **Decentralized Finance** – A modern pénzügyi technológiák jogi szabályozását járja körül, szó esik blokkláncról, kriptovalutákról és digitális szerződésekről. Hasznos mindenki számára, aki európai vagy nemzetközi gazdasági jog iránt érdeklődik.
4. **International Law of the Sea** Egy klasszikus nemzetközi jogi tantárgy, ami különösen hasznos volt számomra, mivel ez nem túl gyakran szerepel a magyar tanrendben. Az ENSZ tengerjogi egyezményeitől kezdve a hajózási szabályozásig sok minden előkerült.
5. **History of Law and Humanities** – Egy különleges kurzus, amely a jog történetét kulturális és filozófiai kontextusban mutatja be. Vitatémák, filmek, és történelmi példák is előkerültek. Elgondolkodtató, és nagyon más szemszögből láttatja a jogot, mint amit megszoktunk.

Fontos (vizsgák)

Minden felvett tantárgy **6 kreditet ért**. A tantárgyak nehézségi szintje nagyjából egy **kötelezően választható pázmányos tárgy szintjével** egyezett meg: önálló felkészülést igényeltek, de jól teljesíthetők voltak. Több tantárgy esetében a félév során **prezentációt kellett készíteni**, ami plusz **pontot jelentett a vizsgán**, és segített az anyag mélyebb megértésében is.

Minden vizsga **szóbeli volt**, és az oktatók kifejezetten segítőkészek és lelkiismeretesek voltak. Mind az órákon, mind a vizsgákon partnerként kezelték bennünket, biztattak a kérdezésre, és valóban törekedtek arra, hogy megértsük az anyagot és ne stresszeljünk. Az egyik oktatóm úgy fogalmazott: „*a cél nem az, hogy a vizsga stressz legyen, hanem hogy a félév végén olyan tudással menjünk haza, amit később is használni tudunk.*” Ez a hozzáállás meghatározta az egész szemesztert. A vizsgák időpontjai **tantárgyanként eltérőek**, a tavaszi félévben általában **április, május vagy június** körül szokták őket megtartani. A pontos időpontokat az oktatók előre jelzik, de érdemes figyelni az **Unina Docenti** nevű **applikációt** is, ahol látható, ki mikorra hirdet vizsgát. Erasmusos hallgatóként **külön nem kell jelentkezni a vizsgákra**, mint nálunk a Neptunban, de érdemes az oktatónak jelezni, hogy melyik időpontra szeretnél menni – ezt rugalmasan kezelik.

Fontos tipp: érdemes az **utolsó vizsgát a hazautazáshoz közeli időpontra időzíteni**, mivel a nápolyi koordinátorok a „departure document”-be (Certificate of Attendance) **gyakran az utolsó vizsga dátumát írják be zárónapként**. Ez befolyásolhatja az ösztöndíjszerződés időtartamát is, ezért érdemes előre tervezni, és szükség esetén egyeztetni az oktatókkal, koordinátorokkal.

Nem minden kurzuson volt külön angol nyelvű előadás. Több esetben az órák az olasz diákokkal együtt zajlottak olaszul, de *külön kaptunk angol nyelvű tananyagot*, és az oktatók lehetővé tették, hogy a vizsgákat teljes mértékben angolul teljesítsük. Ez elsőre ijesztőnek tűnhet, de végül nagyon gördülékenyen ment, és egyáltalán nem jelentett hátrányt.

2. Szállás és mindennapi élet – lakhatás, közlekedés, hétköznapiak

Nápolyról sokaknak van véleménye főleg azoknak, akik három napot töltöttek el itt egy gyors városnézés során. A híre alapján sokan egy veszélyes, zajos, rendezetlen városként képzelik el, ahol jobb, ha az ember a táskáját szorosan fogja. Az igazság viszont ennél sokkal árnyaltabb: igen, vannak kevésbé biztonságos és elhanyagoltabb részek (mint bármelyik nagyvárosban.) És igen, elsőre sok lehet a zaj, a forgalom és a szemét. De egy idő után az ember elkezd érezni a város “lelkét” és megszeretni azt.

A lakáskeresés talán az egyik legkalandosabb része volt az indulás előtti időszakomnak. Mivel a tavaszi félévre érkeztem, sok jó lakás már elkelt, és gyorsan rájöttem, hogy Nápolyban nem mindig egyértelmű, mi számát „jó környéknek”. Utólag azt javaslom: **mindenképp érdemes már otthonról felvenni a kapcsolatot az ESN Napoli-val facebookon vagy whatsappon keresztül** és csatlakozni a csoportjaikhoz, illetve e-mailt írni a accomodation@unina.it címre, amin keresztül az egyetem által is lehet lakhatást találni. Emellett az **ESN-kártya kiváltását is erősen ajánlom már az első héten**: nemcsak kedvezményekre jogosít (például Ryanair-jegyekből is), hanem az ESN (Erasmus Student Network) programokon való részvételhez is szükséges. Ezek pedig a legjobb lehetőségek arra, hogy gyorsan barátokat szerezz és megismerd a várost. A szobák árai meglehetősen változók: **egy megosztott szoba általában 250-300 euró körül** mozog havonta, míg egy **saját szoba körülbelül 400-500 euróba is kerülhet** (rezsi nélkül). A legtöbb bérbeadó **kér kauciót**, így erre érdemes előre felkészülni. A környékválasztás kulcsfontosságú, különösen egy olyan városban, mint Nápoly, ahol nagyon különböző hangulatú és biztonságérzetű negyedek váltják egymást. A következők azok a helyek, ahol érdemes szállást keresni: **Spaccanapoli, Tribunali, Duomo, San**

Domenico, Cavour, Museum (Museo), Sanità, Quartieri Spagnoli, Vomero, Chiaia. Kevésbé ajánlott környékek: **Gianturco, Garibaldi (főleg éjszaka)**

A mindennapokban érdemes rugalmas hozzáállással érkezni. A közlekedés nem mindig kiszámítható, a menetrendek inkább csak irányadóak, és a hivatalos ügyintézés is lassabb lehet, mint otthon. Ugyanakkor a nápolyiak rendkívül segítőkészek: ha nyitottan és türelmesen fordulsz hozzájuk, mindig találnak megoldást, még akkor is, ha néha kézzel-lábbal kell elmagyarázni valamit. A közlekedéssel kapcsolatban én nem vettem havi bérletet, mert szinte minden gyalogos távolságra volt, így inkább sétálva fedeztem fel a várost. Ugyanakkor ajánlom letölteni az **Unico Campania** applikációt, ahol könnyen lehet jegyet venni, menetrendeket nézni, vagy akár követni az aktuális járatokat. Már az első napokban érdemes beszerezni egy **olasz SIM-kártyát**, mert sok szolgáltatás így zökkenőmentesebben működik (pl. mobilinternet). **A legpraktikusabb választás az Iliad, ahol online is lehet SIM-kártyát igényelni**, és havi kb. **9 euróért** kapsz mobilnetet, belföldi hívást, sms-t. Más elérhető szolgáltatók: **TIM, Vodafone, WindTre.**

3. Kultúra, közösség, szabadidő

Minden Erasmus-félév első hetének fontos része a **Welcome Day**, amelyet az egyetem szervez az érkező hallgatóknak. Itt nemcsak az ügyintézés menetét ismerhetik meg, hanem tájékoztatást kapnak a pszichológiai támogatásról, tanulmányi lehetőségekről és a hallgatói programokról is. Ez az első lépés abba az irányba, hogy a hallgató otthon érezze magát az idegen városban.

Nápoly már önmagában is egy „színpad.” A város nemcsak a látványával hat, hanem a mindennapi pillanatokkal. A falakon Maradona-képek és -oltárok gyertyákkal, Máriaszobrok minden utcasarkon, az ablakokból beszűrődő hangok között pedig gyerekek zsebkendőit árulnak a zebránál. Aki nyitottan érkezik, hamar megérzi ezt a ritmust, és észrevétlenül idomul is hozzá. Az ESN szervezett programjai között szerepeltek kirándulások Caprira, Ischiára, Pompeiibe, a Vezúvhoz, Procidára és az Amalfi-partra is. Különösen javasolt program a Sentiero degli Dei, magyarul az Istenek útja Positanónál. Ez egy gyalogtúra a hegygerincen, amely egészen lenyűgöző kilátást nyújt az Amalfi-part teljes vonulatára és a Tirrén-tengerre. Aki teheti, ne hagyja ki.

Ha valaki rá szeretne hangolódni a nápolyi életérzésre olvasmányok közül javaslok Márai Sándor: A nápolyi ember című esszéjét, valamint Elena Ferrante: Briliáns barátnőm című regénysorozatát vagy az ebből készült sorozatot. Mindkettő sajátos módon ragadja meg a város lényegét: az elidegenedést, a közösséget, a társadalmi feszültségeket és a mediterrán lét ösztönösségét. Nápoly nem úgy lopja be magát az ember szívébe, nem kényelmes vagy kiszámítható, viszont tele van élettel, történetekkel és olyan pillanatokkal, amik mély nyomot hagynak. Talán ezért is mondják, aki Nápolyba jön, kétszer sír: egyszer, amikor megérkezik, és egyszer, amikor elmegy. Őszintén szólva ezt én is csak a végén értettem meg igazán.

